

NB:

1. All Questions are Compulsory
2. Figures to the right indicate marks

Q1. Attempt Any 2 Sub Questions. 20

- a. Explain the concept of Journalism? Elaborate on the role of a journalist.
- b. Discuss the important core principles in Journalism.
- c. Elaborate with examples on how journalism has become an upcoming field.

Q2. Attempt Any 2 Sub Questions. 20

- a. Define Entrepreneurship. Discuss its role in boosting economy of a nation.
- b. Discuss the role of women in the development of economy. Explain the initiatives taken by the Government in facilitating women for developing entrepreneurial activities.
- c. Discuss the role and challenges of an entrepreneur?

Q3. Attempt Any 2 Sub Questions. 20

- a. What is a smart city? Explain its elements.
- b. Discuss the main pillars and challenges of a smart city.
- c. Discuss the issue of open space in Mumbai.

Q4. Attempt Any 2 Sub Questions. 20

- a. Explain the phenomenon of Aging. Discuss its dimensions.
- b. Discuss the support systems available for the elderly in rural and urban areas.
- c. Examine the governmental initiatives for the welfare of the aged in India.

Q5. Attempt Short notes on ANY 2. 20

- a. Gatekeeping in Journalism
- b. Attributes of an Entrepreneur
- c. Street Vending in India
- d. Significance of NGOs for elder

मुख्य सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत (२० गुण).
३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र१. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

20

- अ. पत्रकारिता ही संकल्पना समजावून सांगा? पत्रकाराची भूमिका विशद करा.
- ब. पत्रकारितेतील महत्वाच्या मूलभूत तत्वांची सविस्तर चर्चा करा.
- क. पत्रकारिता हे उद्योगमुख क्षेत्र कसे बनले आहे, ते उदाहरणांसह विस्तृत करा.

प्र२. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

20

- अ. उद्योजकतेची व्याख्या परिभाषित करा. राष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेला चालना देण्यासाठी त्यांची भूमिका याची सविस्तर चर्चा करा.
- ब. अर्थव्यवस्थेच्या विकासात महिलांच्या भूमिकेची सविस्तर चर्चा करा. उद्योजकीय उपक्रम विकसित करण्यासाठी महिलांना सुविधा देण्यासाठी सरकारने घेतलेले उपक्रम सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- क. उद्योजकाची भूमिका आणि आव्हाने यावर सविस्तर चर्चा करा?

प्र३. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

20

- अ. स्मार्ट सिटी म्हणजे काय? त्यांचे घटक सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- ब. स्मार्ट सिटीचे मुख्य स्तंभ आणि आव्हाने यांची सविस्तर चर्चा करा.
- क. मुंबईतील खुल्या जागेच्या प्रश्नावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र४. कोणतेही २ उपप्रश्न सोडवा.

20

- अ. वृद्धत्वाची संकल्पना स्पष्ट करा. त्याच्या परिमाणांची सविस्तर चर्चा करा.
- ब. ग्रामीण आणि शहरी भागातील वृद्धांसाठी उपलब्ध असलेल्या आधारभूत कार्यप्रणालीची सविस्तर चर्चा करा.
- क. भारतातील वृद्धांच्या कल्याणासाठी सरकारी उपक्रमांचे सखोल परीक्षण करा.

प्र५. कोणत्याही दोहोंवर संक्षिप्त टीप लिहा.

20

अ. पत्रकारितेतील द्वारपाल

ब. उद्योजकाचे गुणधर्म

क. भारतातील स्ट्रीट वेंडिंग

ड. ज्येष्ठांसाठी स्वयंसेवी संस्थांचे महत्त्व
